

Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora

Institutionen för kulturvetenskaper

1RKÄ02 Religionsvetenskap I - inriktning mot arbete i
gymnasieskolan, 30 högskolepoäng

Religious Studies I - for Upper Secondary School Teachers, 30
credits

Huvudområde

Religionsvetenskap

Ämnesgrupp

Religionsvetenskap

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1N

Fastställande

Fastställd 2011-05-03

Senast reviderad 2018-06-20 av Fakulteten för konst och humaniora. Revidering av
mål, innehåll, examinationsformer och kurslitteratur.

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2018

Förkunskaper

Grundläggande behörighet samt Samhällskunskap 1b / 1a1 +1a2 eller Engelska B,
Samhällskunskap A (Områdesbehörighet 6C/A6c). Särskild behörighet för
undervisningsämnet Historia A.

Mål

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- urskilja och redogöra för grundläggande drag i lärarprofessionen i förhållande till ämnesstudier;
- identifiera och formulera ämnesdidaktiska frågeställningar i relation till de verksamhetsområden utbildningen förbereder för;
- särskilja ett vetenskapligt synsätt på religioner från ett konfessionellt troendeperspektiv och i detta avseende muntligt och skriftligt kunna uppvisa förtrogenhet med ett perspektiv som betonar religioners mångfald och förändring över tid;
- redogöra för grundläggande begrepp, dogmer, ritualer, texter och idéhistoriska trender i historia och nutid inom ett urval av religiösa traditioner;
- identifiera religionsvetenskapliga problem, beskriva några grundläggande religionsvetenskapliga metoder, samt tillämpa grundläggande religionsvetenskaplig terminologi;
- särskilja religioners olika roller på samhälls-, grupp- och individnivå i historia och nutid;

- redogöra för några religiösa tendenser en modern, globaliserad värld.

Delkurs 1, Religionsvetenskap – en introduktion, 6 högskolepoäng

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- översiktligt redogöra för och jämföra olika sätt att vetenskapligt studera religion och även särskilja ett humanistiskt vetenskapligt synsätt på religioner från ett konfessionellt troendeperspektiv;
- översiktligt redogöra för väsentliga element i fornnordisk religion och annan forntida religion med avseende på myter, ritualer och världsåskådning och relatera dessa till sociala, ekonomiska och kulturella villkor;
- tillämpa enklare bild- och texttolkningsmetoder samt källkritik på religiöst material;
- i praktiska övningar tillämpa ett kritiskt tänkande och ett genusperspektiv på religiösa fenomen och utsagor;
- översiktligt redogöra för och på en grundläggande nivå analysera innehållet i gällande styrdokument för ämnet religionskunskap i grundskolans årskurs 7-9 och på gymnasiet.

Delkurs 2, Religioner i Asien, 6 högskolepoäng

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- utifrån ett vetenskapligt kritiskt förhållningssätt översiktligt redogöra för grundläggande begrepp, centrala texter, religiösa förgrundsgestalter, dogmer, institutioner och ritualer i historia och nutid inom hinduism, buddhism och Kinas religioner;
- i tal och skrift uppvisa en medvetenhet om mångfalden av religiösa uttryck och historisk föränderlighet inom hinduism, buddhism och Kinas religioner i historia och nutid;
- demonstrera förmåga att kritiskt granska, värdera och diskutera kursinnehåll och kurslitteratur utifrån ett genusperspektiv;
- med utgångspunkt i gällande styrdokument, fältstudier och aktuell religionsdidaktisk forskning diskutera frågor om urval och genomförande i relation till undervisning om religioner i Asien.

Delkurs 3, Judendom och islam, 8 högskolepoäng

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- utifrån ett vetenskapligt kritiskt förhållningssätt översiktligt redogöra för grundläggande begrepp, centrala texter, religiösa förgrundsgestalter, dogmer, institutioner och ritualer i historia och nutid inom judendom och islam;
- i tal och skrift uppvisa en medvetenhet om mångfalden av religiösa uttryck och historisk föränderlighet inom judendom och islam i historia och nutid;
- med utgångspunkt i gällande styrdokument, fältstudier och aktuell religionsdidaktisk forskning diskutera frågor om urval och genomförande i relation till undervisning om judendom och islam.

Delkurs 4, Kristendom, 6 hp

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- utifrån ett vetenskapligt kritiskt förhållningssätt översiktligt redogöra för grundläggande begrepp, centrala texter, religiösa förgrundsgestalter, dogmer, institutioner och ritualer i historia och nutid inom kristendomen;
- i tal och skrift uppvisa en medvetenhet om mångfalden av religiösa uttryck och historisk föränderlighet inom kristendomen i historia och nutid;
- med utgångspunkt i gällande styrdokument, fältstudier och aktuell religionsdidaktisk forskning diskutera frågor om urval och genomförande i relation till undervisning om kristendom.

Delkurs 5, Nutida religioner och livsåskådningar, 4 högskolepoäng

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- översiktligt redogöra för några religionsvetenskapliga teorier kring religioners förutsättningar och roller i en modern, globaliserad värld;
- redogöra för centrala begrepp och företeelser inom nyandliga strömningar;
- genomföra en mindre fältundersökning med didaktisk inriktning samt muntligen presentera dess resultat för andra;
- med utgångspunkt i gällande styrdokument och aktuell religionsdidaktisk forskning diskutera frågor om urval och genomförande i relation till undervisning om religioners förutsättningar i en modern, globaliserad värld.

Innehåll

Religionsvetenskap är ett tvärvetenskapligt ämne där såväl humanistiska som samhällsvetenskapliga perspektiv används.

Delkurs 1, Religionsvetenskap en introduktion, 6 högskolepoäng

I delkursen introduceras grundläggande religionsvetenskapliga begrepp, metoder och teorier och dessa tillämpas på fornnordisk och andra forntida religioner. Det ämnesdidaktiska seminariet på delkursen granskar kritiskt gällande styrdokument och diskuterar deras betydelse för den praktiska undervisningsverksamheten inom skolämnet religionskunskap. Seminariet innefattar även en kritisk diskussion om ämnets tradition och funktion i skola och samhälle.

Delkurs 2, Religioner i Asien, 6 högskolepoäng

Delkursen ger en översiktlig bild av hinduismens, buddhismens och de kinesiska religionernas ursprung och historiska utveckling fram till idag. Teologiska föreställningar, institutioner och rituella handlingar behandlas. Religiösa traditioner och institutionella förändringar analyseras. Särskild tonvikt läggs vid religionernas mångfald och variation. Under delkursens gång ska studenten genomföra fältstudiebesök på en värdskola. De ämnesdidaktiska seminarierna under delkursen behandlar frågor rörande urval och fokus i undervisningen om religioner i Asien på högstadiet och gymnasiet. Reflektion och diskussion baseras på innehållet i styrdokument, erfarenheter från fältstudier samt aktuell religionsdidaktisk forskning.

Delkurs 3, Judendom och islam, 8 högskolepoäng

Delkursen ger en översiktlig bild av judendomens och islams ursprung och historiska utveckling fram till idag. Teologiska föreställningar, rituella handlingar och institutioner behandlas. Förändringar i religiösa traditioner och institutioner analyseras. Särskild tonvikt läggs vid religionernas mångfald och variation. Under delkursens gång ska studenten genomföra fältstudiebesök på en värdskola. De ämnesdidaktiska seminarierna under delkursen behandlar frågor rörande urval och fokus i undervisningen om judendom och islam på högstadiet och gymnasiet. Reflektion och diskussion baseras här på innehållet i styrdokument, erfarenheter från fältstudier samt aktuell religionsdidaktisk forskning.

Delkurs 4, Kristendom, 6 högskolepoäng

Delkursen ger en översiktlig bild av kristendomens ursprung och historiska utveckling fram till idag. Teologiska föreställningar, rituella handlingar och institutioner behandlas. Förändringar i religiösa traditioner och institutioner analyseras. Särskild tonvikt läggs vid religiös mångfald och variation. Under delkursens gång ska studenten genomföra fältstudiebesök på en värdskola. De ämnesdidaktiska seminarierna under delkursen behandlar frågor rörande urval och fokus i undervisningen om kristendom på gymnasiet, men även på högstadiet. Reflektion och diskussion baseras på innehållet i styrdokument,

ertareiteter iran raltstudier samt aktuell religionsdidaktisk forskning.

Delkurs 5, Nutida religioner och livsåskådningar, 4 högskolepoäng

Delkursen behandlar villkoren för att formulera religiösa föreställningar, utöva religiösa handlingar och organisera religiösa grupper i det moderna, sekulära samhället. Företeelser som religiös modernism, fundamentalism och olika former av politiserad religion diskuteras. Det nyandliga landskapet i dagens samhälle analyseras och diskuteras mot bakgrund av sekulariseringsteorier. Även moderna ickereligiösa livsåskådningar behandlas. Det ämnesdidaktiska momentet på delkursen behandlar frågor rörande urval och fokus i undervisningen om religioner och ickereligiösa livsåskådningar i en modern, globaliserad värld. Reflektion och diskussion baseras på innehållet i styrdokument, erfarenheter från terminens fältstudier samt aktuell religionsdidaktisk forskning. Till delkursen hör också en muntlig redovisning av en religionsdidaktiskt orienterad fältstudie.

De delar av undervisningen som är obligatoriska anvisas av läraren.

Vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig progression

Kursen tillhandahåller en introducerande orientering i olika religionsvetenskapliga perspektiv vilka sedan tillämpas genomgående i fyra empiriskt avgränsade delkurser där ett urval av religiösa traditioner behandlas. En avslutande delkurs fördjupar de religionsvetenskapliga perspektiven ytterligare, mot bakgrund av studentens förvärvade empiriska kunskaper.

Professionsbas och professionell progression

Studenten introduceras i lärarprofessionen genom fältstudiedagar på värdskola. Samtliga delkurser innehåller didaktiska moment där delkursinnehållet relateras till studentens framtida yrkesverksamhet på gymnasiet och högstadiet och aktuell religionsdidaktisk forskning behandlas.

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar, seminarier, gruppövningar och studiebesök. Ämnesdidaktiken behandlas och examineras i seminarieform.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget Godkänd ska kursens mål vara uppnådda. Betygskriterier för betyget Väl godkänd meddelas skriftligen vid kursstart. För att erhålla betyget Väl godkänd på hela kursen krävs betyget Väl godkänd på provmoment motsvarande 20 högskolepoäng.

Delkurs 1 och 5 examineras genom hemtentamen.

Delkurs 2, 3 och 4 examineras genom salstentamen.

Studierande som ej godkänts vid ordinarie examination ges möjlighet till omexamination i enlighet med universitetets lokala regler.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs en kursvärdering. Resultat och analys av kursvärderingen ska återkopplas till de studenter som genomfört kursen och de studenter som deltar vid nästa kurstillfälle.

Kursvärderingen genomförs anonymt. Kursvärderingen arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Didaktisk litteratur för samtliga delkurser:

Löfstedt, Malin (red.) *Religionsdidaktik*. Studentlitteratur, 250s. Senaste upplagan.

Religionsdidaktiska artiklar enligt läroplanens anvisning (ca 200s)

Arbetsmaterial

Blomström, Vendela & Wennerberg, Jeanna. *Akademiskt läsande och skrivande*. Studentlitteratur. 202s. Senaste upplagan. I urval ca 50s.

Delkurs 1, Religionsvetenskap – en introduktion, 6 högskolepoäng

Arvidsson, Stefan. *Varför religionsvetenskap?: en ämnesintroduktion för nya studenter*. Studentlitteratur. 148s. Senaste upplagan.

Gilhus, Ingvild Sælid & Thomassen, Einar (2011). *Antikens religioner: Mellanösterns och Medelhavsområdets religioner*. Stockholm: Norstedt.(i urval ca 150s) Senaste upplagan.

Steinsland, Gro. *Fornnordisk religion*. Natur och kultur. Senaste upplagan. (i urval ca 250s).

Svensson, Jonas & Stefan Arvidsson (red.). *Människor och makter. En introduktion till religionsvetenskap*. Högskolan i Halmstad. 200s. Senaste upplagan.

Urkunder

Länkar till onlinematerial anvisas av lärare.

Artiklar enligt lärares anvisning.

Delkurs 2, Religioner i Asien, 6 högskolepoäng

Jacobsen, Knut. *Buddhism. Kultur, historia, tradition*. Natur & Kultur, 318s. Senaste upplagan.

Jacobsen, Knut. *Hinduismen. Historia, tradition och mångfald*. Natur & Kultur, 393s. Senaste upplagan.

Poceski, Mario. *Introducing Chinese Religions*. Routledge. Senaste upplagan. eller Poceski, Mario. *Chinese Religions: The Ebook*. Journal of Buddhist Ethics Online Books.

Artiklar enligt lärares anvisning.

Urkunder

Länkar till onlinematerial anvisas av lärare.

Delkurs 3, Judendom och islam, 8 högskolepoäng

Groth, Bente. *Judendomen. Kultur, historia, tradition*. Natur & Kultur. 344s. Senaste upplagan. I urval ca 300s.

Olsson, Susanne & Simon Sorgenfrei. *Islam: en religionsvetenskaplig introduktion*. 351s. Liber. Senaste upplagan.

Otterbeck, Jonas. *Samtidsislam*. Carlssons. Senaste upplagan. 229s.

Urkunder

Urkluger

Bibel 2000. Bibelkommissionens översättning. Liber (eller annat förlag). Senaste upplagan. På nätet: bibeln.se.

Koranens budskap. M.K Bernströms översättning. Proprius förlag AB. Senaste upplagan. På nätet: www.koranensbudskap.se

Artiklar enligt lärares anvisning.

Delkurs 4, Kristendom, 6 högskolepoäng

Berntson, Martin, Bertil Nilsson, Cecilia Wejryd. *Kyrka i Sverige: introduktion till svensk kyrkohistoria.* Artos. Senaste upplagan. 410s.

Ehrman, Bart D. *Did Jesus Exist? The Historical Argument for Jesus of Nazareth.* HarperCollins. 361 s. Senaste upplagan. I urval, c:a 200s. ELLER Boyarin, Daniel. *The Jewish Gospels: The Story of the Jewish Christ.* The New Press. Senaste upplagan. 200s.

Woodhead, Linda. *Christianity: A very short introduction.* Oxford University Press. Senaste upplagan. 130s.

Urkluder

Bibel 2000. Bibelkommissionens översättning. Liber (eller annat förlag). Senaste upplagan. På nätet: bibeln.se.

Artiklar enligt lärares anvisning.

Delkurs 5, Nutida religioner och livsåskådningar, 4 högskolepoäng

Hammer, Olav. På spaning efter helheten – New Age en ny folketro? Wahlström och Widstrand, 389s. Senaste upplagan.

Thurfjell, David, Det gudlösa folket: de postkristna svenskarna och religionen, Molin & Sorgenfrei Förlag, Stockholm. Senaste upplagan. 295s.

Urkluder och artiklar enligt lärares anvisning.